

KRISTENDOM

KRISTENDOM

- **Introducera ämnet - 6 lektioner**

1: Jesus – kristendomens centralperson

2: Treenigheten

3: Påsken

4: Kristen livsstil, nattvarden, dopet

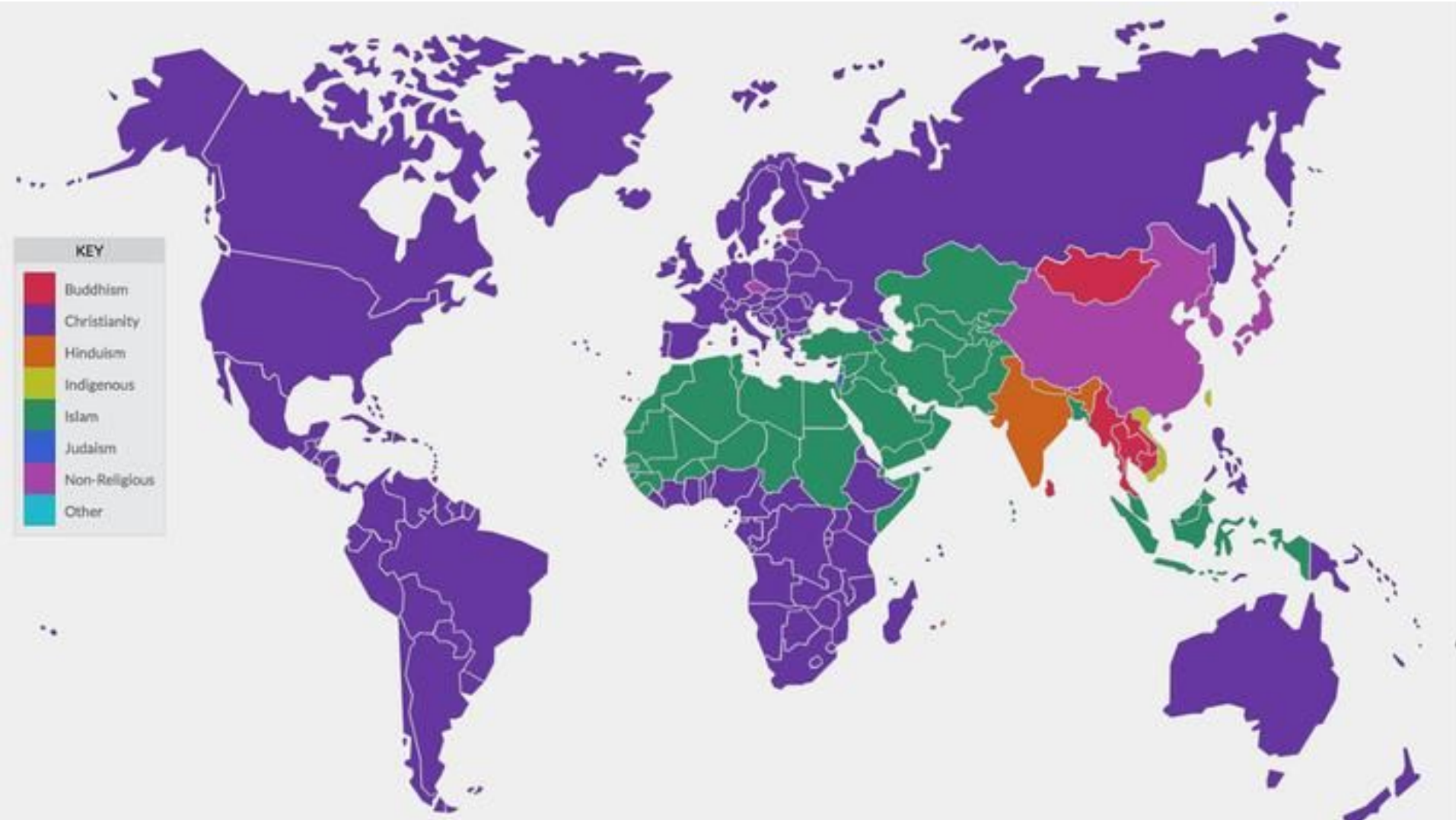
5: **Kristendomens historia, reformationen**

6: De olika kyrkorna, kyrkor i Sverige

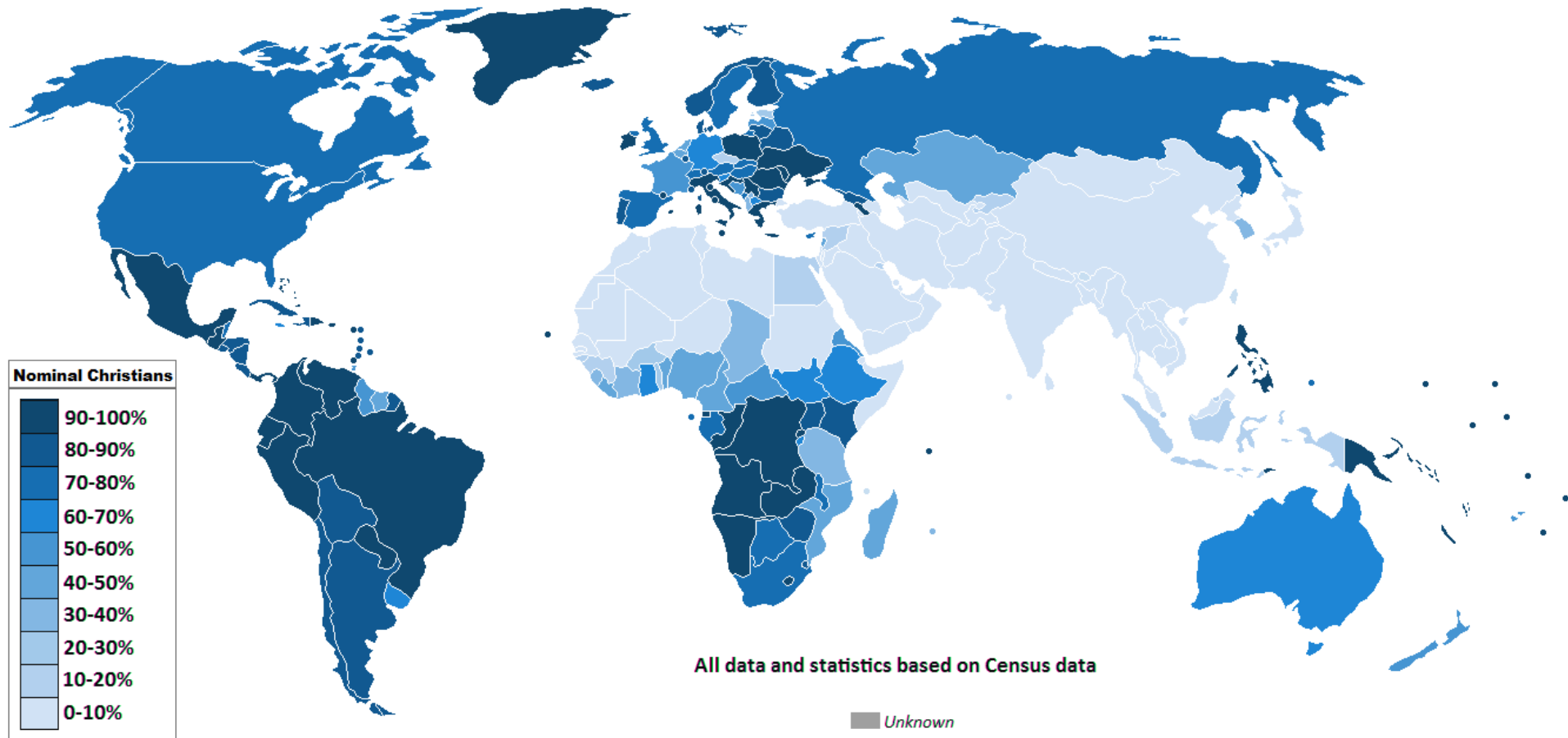
Kristendomen i världen

Kristendomen i världen

Kristendomen i världen

2,4 miljarder kristna -> ca 1/3 av världens befolkning

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – ”The short version”

- Efter Jesu uppståndelse visade han sig under 40 dagar för sina lärjungar och undervisade dem om **Guds rike**
 - **Apg 1:3** ”Han framträdde för dem efter att ha lidit döden och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar visade sig för dem och talade om Guds rike.”
 - **Apg 1:5** ”Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar.”
 - **Apg 1:8** ”Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judéen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.”
- **Missionsbefallningen -> Sprid detta vidare till hela världen**
Även i tex **Matt 28:19-20**
”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.”

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – ”The short version”

- **Missionsbefallningen -> Sprid detta vidare till hela världen**
Även i tex **Matt 28:19-20**
”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.”
- Det gick bra i början och det står i Apg 2:47
”De prisade Gud och var **omtyckta av hela folket**. Och Herren lät **var dag nya människor bli frälsta** och förena sig med dem.”

Men sedan utbröt en förföljelse mot de kristna

Apg 7:58-8:1

”Vittnena lade sina mantlar framför fötterna på en ung man som hette Saul. Så **stenade de Stefanos**, som åkallade Herren och sade: ”Herre Jesus, ta emot min ande.” Han föll på knä och ropade högt: ”Herre, ställ dem inte till svars för denna synd.” Med de orden dog han. **Också Saul tyckte det var riktigt att han dödades.** Den dagen började **en svår förföljelse mot församlingen i Jerusalem**, och alla utom **apostlarna skingrades över hela Judéen och Samarien.**” (Jfr med Apg 1:8)

Kristendomen i världen

Kristendomens historia

Petrus (lärjungarnas ledare) får sedan vara med och predika om Jesus för hedningarna (icke-judar)

- Apg 10:28

Hos officeren Kornelius

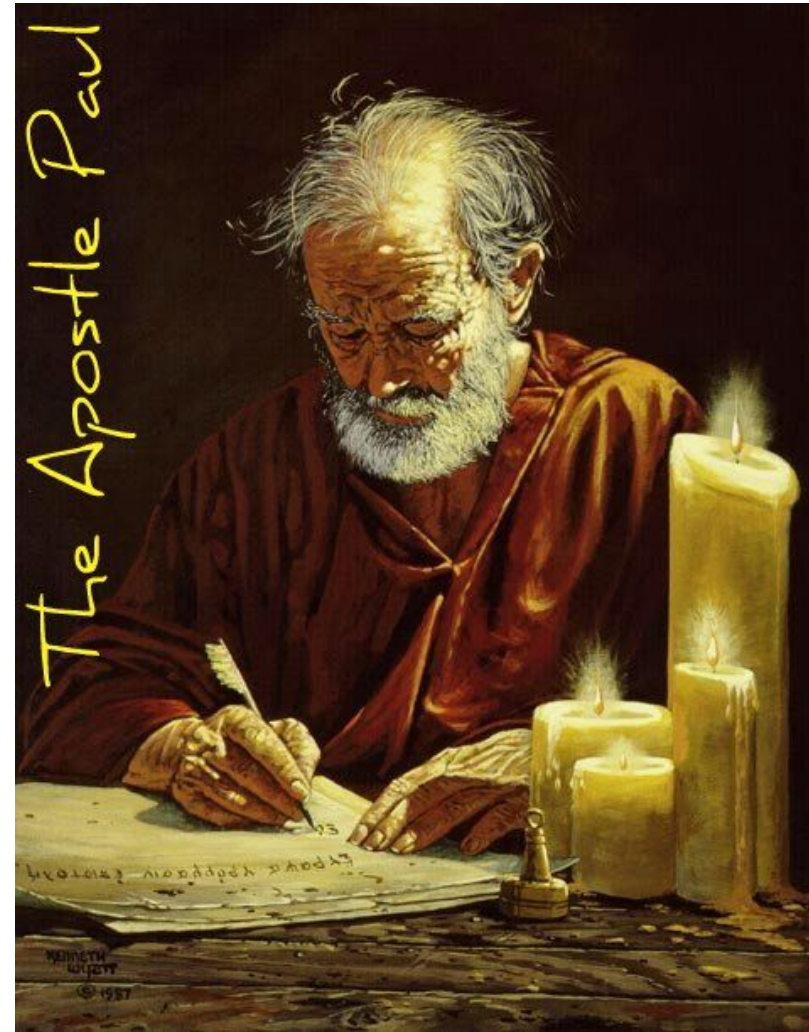
”Som ni vet är det förbjudet för en jude att umgås med någon som tillhör ett annat folk eller att besöka honom. Men mig har Gud visat att man inte skall betrakta någon människa som ohelig eller oren.”

Kristendomen i världen

Kristendomens historia

- Paulus (tidigare Saulus) får sedan möta Jesus som ett ljussken på vägen medan han är på väg till Damaskus för att fängsla de kristna där. (Apg 9:1-19)
- Han blir istället en av de mest hängivna företrädarna för Jesus och börjar så småningom att **predika i stora delar av romarriket.**

Kristendomen i världen

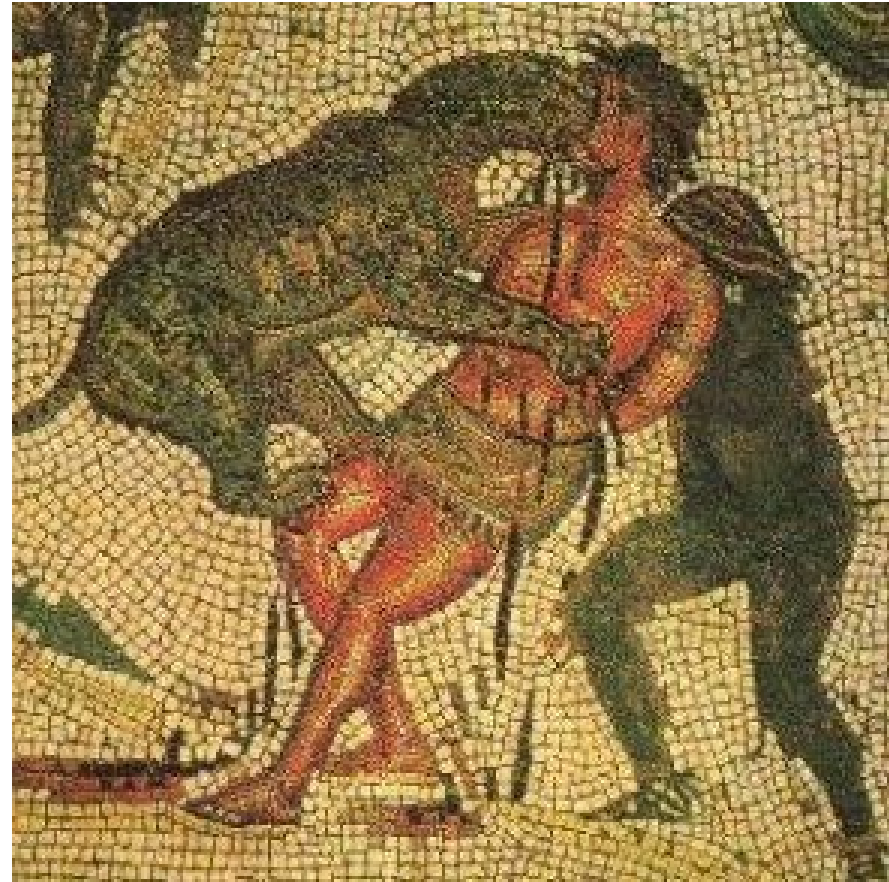
Kristendomens historia – ”The short version”

- **Paulus blir så småningom fängslad och förd till Rom**
- Apg 28:30-31
”Där stannade han i hela två år på egen bekostnad. Han tog emot alla som kom för att besöka honom, och han förkunnade Guds rike och undervisade om herren Jesus Kristus med stor frimodighet och utan att bli hindrad.”
(Sista versarna i Apg, jfr med Apg 1:8 -> budskapet om Jesus har nu nått Rom)
- **Paulus blir sedan avrättad -> blir martyr** (martyrion – vittna)
Men innan han dör skriver han flera brev till olika församlingar som han har startat med instruktioner om hur de bör leva ut tron.
- **1/3 av hela Nya testamentet är skrivet av Paulus.**
Hans tankar fick därmed otroligt stor betydelse för hur man skulle tolka och förstå den kristna tron.

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

- **Alla apostlarna utom Johannes dog som martyrer.** När den kristna tron sedan spreds i romarriket utbröt stora **förföljelser mot de kristna** vid flera olika tillfällen – bl.a. under **kejsare Nero**. **Många dog som martyrer på Colosseum.**

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

- Alla apostlarna utom Johannes dog som martyrer
När den kristna tron sedan spreds i romarriket utbröt stora **förföljelser mot de kristna** vid flera olika tillfällen – bl.a. under kejsare Nero.
Många dog som martyrer på Colosseum.
- **Kejsare Konstatin**
Tillät kristendomen inom romarriket år 313 och blev även **själv den förste kristne romerska kejsaren.**

Kristendomen i världen

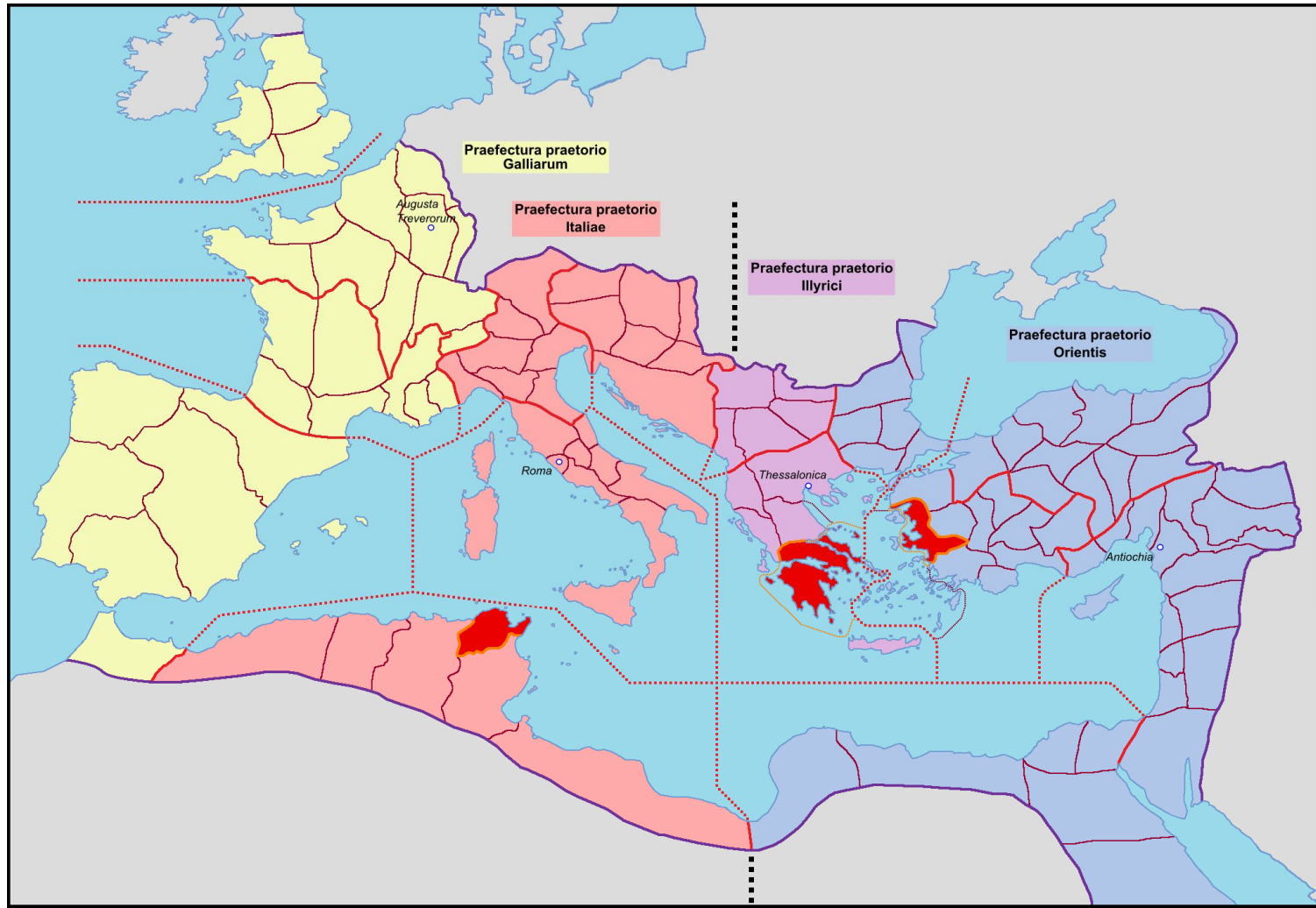
Kristendomens historia – "The short version"

- Alla apostlarna utom Johannes dog som martyrer
När den kristna tron sedan spreds i romarriket utbröt stora **förföljelser mot de kristna** vid flera olika tillfällen – bl.a. under kejsare Nero.
Många dog som martyrer på Colosseum.
- **Kejsare Konstatin**
Tillät kristendomen inom romarriket år 313 och blev även själv den förste kristne romerska kejsaren.
- År 391 lät Kejsare Theodosius I, som själv var kristen, avskaffa religionsfriheten och **införde kristendomen som statsreligion**

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – ”The short version”

- Romarriket delas först i två delar, Väst- och Östrom
 - **Östrom** lever vidare under lång tid.
Kallas för **Bysantinska riket**
Lever kvar **till 1453** då Konstantinopel erövrats av Muslimer
Blir grunden för den **Ortodoxa kyrkan**
 - **Västrom**, går under år **476** då Germanerna tar över makten i Italien.
(Brytning mellan antiken och medeltiden)
Blir grunden för den **katolska kyrkan**.
- **Katolska kyrkan tar på många sätt över romerrikets funktion.**
Biskoparna får även stor makt utanför kyrkan.
Påvens, (biskopen i Rom), makt blir jättestor med tiden.
- **Påven får titeln ”Kristi ställföreträdare”**

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – ”The short version”

- **Påvens, (biskopen i Rom), makt blir jättestor med tiden.**
- Resten av Europa kristnas med hjälp av en blandning av munkars mission och krigshärar.
Sista landet som kristnas i Europa är Litauen på 1300-talet
- Sverige kristnas på 1000-talet (Kung Olof Skötkonung döps)
- **Påven har egna arméer som han använder, och han har också stor påverkan på alla kristna i Västeuropa.**
Mellan 1000-1200 utförs nio stora korståg mot muslimerna med syfte att skydda pilgrimerna som besökte det Heliga landet (Israel)
- År 1054 delas Kyrkan i två delar, katolsk och ortodox.
Formella anledningen; Filioque – att Anden är utsänd både av Fadern och Sonen (katolsk syn) eller bara Fadern (ortodox)
- Det sker flera försök att **reformera romersk katolska kyrkan** men utan större framgång.

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

- **1517 spikar dock Martin Luther upp sina 95 teser på kyrkdörren i Wittenberg.**
Detta blir startskottet för **reformationen**
- **Protestantismen bildas.**
Påverkar framtiden dramatiskt för Västeuropa i många avseenden.
- **Luther går till våldsam attack mot påven och kallar honom för "Antikrist".**
- **Påven svarar med att bannlysa Luther (utesluta ur kyrkan)**

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

- Påven svarar med att bannlysa Luther
- Luther får skydd av tyska furstar som skyddar honom mot Påvens soldater
- **1521** möter han företrädare för katolska kyrkan i staden Worms
Han vägrar att ändra sig och utbrister:
"Här står jag och kan icke annat, Gud hjälpe mig, amen!"
- **Luther översätter hela Bibeln till folkspråk (tyska).**
Tidigare fanns den bara på latin.
- Luther var främst kritisk mot Katolska kyrkans syn på avlatshandel. -> Att man kunde **köpa sig avlat** som förkortade tiden i skärselden.

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – ”The short version”

- **Luthers fyra grundpelare**
 1. **Nåden** allena
 2. **Tron** allena (inte frälsning genom gärningar)
 3. **Bibeln** allena (inte bygga lära på traditionen)
 4. **Kristus** allena (inga helgon eller skärseld)
- <https://www.youtube.com/watch?v=9lkqniF8AA8>

Kolla på youtube-filmen

1. Vad står han anklagad för?
2. Hur försvarar han sig?

Kristendomen i världen

Kristendomens historia – "The short version"

- Reformationen delades så småningom i tre delar
 - Lutherdom (Luther)
 - Calvinism (Calvin)
 - Anabaptism (Zwingli) -> frikyrklighet

